

Razgovor s Nikolom Štedulom: Hrvatsku treba voljeti ovakvu kakva jest

Objavljeno: 01. rujna 2016.

Razgovor s Nikolom Štedulom

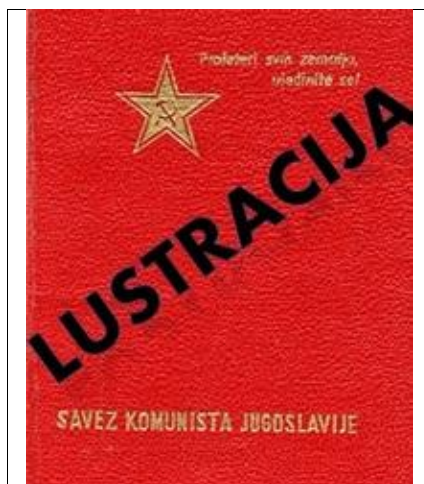
Gospodine Štedul, htio bih zapo et i odmah u glavu kako bi ljudi rekli. U intervjuu Ve ernjem listu izrekli ste prili no iznena uju u re enicu - da je prekasno za lustraciju. Ne trebam Vam ni isticati da je to od Vas prili no neo ekivano?

Ha, ha, to no sam znao kako ete zapo et i razgovor. Zašto od mene? Ja ne volim stereotipe, a ova se primjedba na neki na in uklapa u sliku koju su o meni i mojim suborcima stvarali desetinama

godina jugoslavenski režim i njegovi ostatci u današnjoj Hrvatskoj. Radikali, ustaše, teroristi, sve uglavnom samo ne normalni, razboriti, mudri i obrazovani ljudi.

Nikako to ne mislim o Vama, ali ne vidim na ina kako se riješiti upravo tih ostataka u današnjoj Hrvatskoj bez lustracije?

Kad sam rekao da je za lustraciju prekasno rukovodio sam se s nekoliko razumnih injenica i realnih problema s kojim bi se država i društvo suo ilo. Lustracija se provodi zakonom. A tek nakon toga stvaranjem društvene kulture o tom pitanju, iako ta kultura, odnosno svijest itekako i danas postoji u svjesnom nacionalnom tijelu hrvatskoga naroda. Ja državu vidim kao jako ozbiljnu instituciju koja ne može postupati hirovito i ovisno o prilici i trenutku.

Naime, ako bismo danas donijeli zakon o lustraciji, nužno je postaviti pitanje kako ga definirati da bude apsolutno primjenjiv s jedne strane, a s druge strane, da ne ostavlja mogućnost nositeljima državnih nadležnosti za proizvoljno tuma enje i subjektivnu diskrecijsku mo . Naime, Vi vidite da je upravo naslije e komunizma kod nas ostavilo takvu kulturu upravljanja državom i društvenim institucijama, pa se zakoni, pravila, standardi tuma e kako kome padne na pamet. Lustracija je jako ozbiljan, jako dubok i višezna an državni akt, koji bi prije svega po svojoj definiciji morao zna iti potpuni državni raskid s ostacima zlo udnoga naslije a. Ja trenutno ne vidim kako na initi zakon nakon dvadeset i pet godina, koji bi to no, pošteno i pravedno vrednovao ljude, nositelje toga zlo ina koga poretka danas, a da se ne zloupotrijebi prema itavome nizu ljudi koji su u jednome trenutku života bili visoki dužnosnici toga poretka, a nakon toga postali disidenti, završili na

robijama, a prilikom uspostave samostalne države, istoga trenutka stali na stranu hrvatske slobode i dali veliki doprinos.

Nisu li se ti ljudi samo-lustrirali?

Jesu. Ali tko e to vrednovati i po kojim kriterijima. Danas e mnogi re i da je recimo Perkovi , ili Manoli , dao veliki doprinos stvaranju hrvatske države i to prvenstveno zbog toga jer su bili na visokim pozicijama vlasti. Ali zapravo ne znamo što su to i koliko to no u inili u toj fazi, koliko koristi, a koliko štete. Koliko su zaslužni da su i danas skoro sve važnije poluge vlasti u rukama ostraš enih Jugoslavena i udbaša. S druge strane, zna se da su za vrijeme bivšega režima bili udarni nositelji najcrnijih operativnih poslova, pa je stoga i sasvim logi no da su svoju sigurnost vidjeli isklju ivo u zadržavanju vlasti preko svojih bivših provjerenih

kadrova i njihovih nasljednika. Dakle, lustraciji komunisti kog jugoslavenskog režima svakako bi trebalo podvr i i itav niz današnjih politi ara i nositelja najvažnijih državnih funkcija, koji nisu nikada zbog svojih životnih doba mogli pripadati komunisti kom jugoslavenskom režimu.

Zanimljivo? Ho ete li to re i da bi bilo nužno u obra unu s tim režimom i njegovim zaostacima u današnjoj hrvatskoj lustrirati Milanovi a, Grbina, vrlo vjerojatno jedan dio i bivših i sadašnjih dužnosnika HDZ-a?

Upravo o tome govorim. Nije obra un s ostacima komunisti kog i jugoslavenskog režima samo fizi ko otklanjanje nositelja toga poretka iz današnjeg politi kog, javnog i uop e društvenog života, radi se o nužnosti potpune promjene društvenih standarda i osudi programskih i idejnih smjernica toga poretka. Dakle, kako bi Aralica rekao radi se o nužnosti uništenja mentalnoga komunizma, a prije svega zbog toga što je u pravilu taj mentalni sklop projugoslavenski, ali u samoj svojoj biti i izrazito provelikosrpski. Tu leži problem složenosti zakona za lustraciju. Zbog toga se to pitanje ne može riješiti jednim zakonskim aktom nego multipliciranim zakonskim rješenjima na mnogim podru jima. A za to treba na izborima osvojiti politi ku mo .

Mnogi isti u da bi današnji HDZ a prije svih Plenkovi koji se voli predstavljati suvremenim europskim pu kim politi arem, nužno morao najaviti i donijeti Zakon o kriminalizaciji svih totalitarnih režima iz neposredne prošlosti hrvatskoga naroda?

E to upravo vidim kao jedan od najzna ajnijih modela stvarne lustracije. A o tome se malo ili nimalo govori. Bilo bi smiješno, kad se ne bi radilo o klasi noj prevari, to što danas svi sudionici javnoga života u Hrvatskoj, i oni koji izravno baštine i na osobnoj i na politi koj razini naslije e komunizma i Jugoslavije, te nedavne velikosrpske vojne agresije, ali i oni koji se zaklinju u europske vrijednosti, isti u u svakoj prigodi osudu svih totalitarizama. To ne zna i baš ništa sa stanovišta države. Uzmite na što sli i kad Milorad Pupovac okružen isklju ivo pripadnicima bivše Republike Srpske Krajine govori o osudi totalitarizama. Smijurija ili bezobrazluk, ili potpuni poreme aj svih kriterija, zar ne?

I ja osu ujem terorizam recimo neke južnoameri ke radikalne skupine, osu ujem ISIL ili Boko Haram, ali zbog moje osude ne e biti ništa manje terorizma, niti su te skupine izvor trenutne egzistencijalne ugroze hrvatskoga naroda. Da bi osuda nešto zna ila u politi kom smislu, mora se prvo, razjasniti zašto se nešto osu uje, nazna iti opasnosti od toga a besmisleno je ponavljati osu ujem, osu ujem, osu ujem, a istodobno tolerirati najmanje dva najopasnija totalitarizma u današnjoj Hrvatskoj i podupirati ih na sve mogu e na ina i to s pozicija državne politike.

Koja to?

Najopasniji totalitarizam za slobodu hrvatskog naroda i njegove strateške interese je velikosrpski nacifašizam koji se u Hrvatskoj na sve na ina nastoji presvu i u - antifašizam. Ta opasnost je danas integrirana u sve elemente hrvatskoga društva i politike, a zastupnici toga nacifašizma su legalne politi ke skupine, udruge i stranke, te itav niz institucija. Taj nacifašizam i njegova agresivnost nije poražena 1995. godine, iako je poražena njegova vojna komponenta u Hrvatskoj. Na programskim temeljima toga nacifašizma temelji se i današnja srpska politika. Bez imalo odstupanja. Toj zlo udnoj politici

me unarodno su priznati rezultati genocida u Bosni i Hercegovini u vidu državne tvorevine Republike Srpske, te pod pritiskom današnjih naših zapadnih saveznika, sprije ena je njena politi ka, društvena i institucionalna eliminacija u Hrvatskoj. Zbog toga u Srbiji nema katarze o kojoj neki govore. A nema ni jednoga razloga da je bude sve dok im se isplati agresivnost i politike posezanja za tu im teritorijima, te sve dok nema kazne zbog zlo ina koje su po inili.

Na što to no mislite pod tim da je srpski nacifašizam danas legaliziran u Hrvatskoj?

Mislim na injenicu da je danas bivša nacifašisti ka paradržava Republika Srpska Krajina posve legalna politička struktura u Zagrebu i Hrvatskoj. Imaju stranku i stranke, imaju svoje izrazito srpske političke institucije pod različitim nazivljem, uvrstili su svoje programske ciljeve kroz prizmu prava nacionalnih manjina u hrvatski državni i ustavni poredak i ne odstupaju ni milimetra od velikosrpskih ciljeva. Svemu tome značajan moralni i idejni obol daje i SPC koja je uvijek bila i ostala ključni nositelj takvih politika i interesa.

Može li se ponašanje današnje Srbije prema Hrvatskoj izuzeti iz te injenice? Naime, ne može se lako osporiti da imate pravo.

Naravno da ne može. Srbija se ni blizu ne bi smjela ni mogla ponašati kako se ponaša da nema takvo uporište u Hrvatskoj. Vučić i Nikolić nemaju ni jedan razlog respektirati kao ozbiljnog suparnika i partnera državu koja njihovim političkim ambicijama omogućava djelovanje na najvišoj državnoj poziciji. Vi vidite da Pupovac i sve organizirane srpske institucije u Hrvatskoj više i ne kriju da im je polazište političkoga djelovanja – nastavak ostvarivanja strateških pozicija za neki budući prodor Srbije iz danas osvojene Republike Srpske na granice koje su nazad stoljeće i pol službeno definirali. Jadransko more i hrvatska obala. Zbog toga Irinej i govori o Dalmaciji, Lici, Baniji, Slavoniji i Hrvatskoj.

Gdje je u tome svemu hrvatska službena politika?

Takozvana ljevica izravno služi toj politici, jer oni ili ne razumiju zbog svoga socijalno psihološkoga naslijeđa i osobnih profila bit stvari, ili svjesno služe tim interesima. A razloga je tisuće. Jedan od najznačajnijih je to što Beograd danas ima arhive svega što se događalo tijekom Drugog svjetskog rata, svega što se događalo od tada do devedesete godine, a vrlo vjerojatno imaju i argumente i dokaze o ponašanju velikog broja ljudi u samome vrhu hrvatskih državnih, gospodarskih, javnih i ostalih društvenih institucija od trenutka stvaranja hrvatske države do danas, koji su tada radili izravno ili neizravno za njih. Onaj tko kontrolira te informacije ima golemu nadmoć, trenutno važniju od svakoga postojećega oružja. Srbija to ima.

Zanimljivo je da nitko ne ističe povratak arhiva kao preduvjet Srbiji u njenom pristupu EU?

Upravo to želim reći. Bavimo se mjesecima realno bitnom, ali po značaju ne najvažnijom stvari, tim njihovim Zakonom o pravu na regionalnu jurisdikciju, a potpuno zanemarujemo najvažnija pitanja, koja nisu samo pitanja opstanka hrvatske državnosti, nego i najdublja temeljna polazišta na kojima bi morala poivati Europska Unija. Ne može Europska unija ne podržati hrvatski zahtjev za naknadom desetina milijardi eura napravljene štete u međunarodno verificiranoj agresiji s elementima genocida kako je to persudio ICJ. Ne može Europska Unija propustiti današnju Srbiju u svoj vrijednosni okvir ako se Srbija ne odučava i zločina u svojoj nacionalnoj baštini, ako se afirmirati i vrednovati agresiju na sve susjedne narode, ako se nastaviti i danas ponašati s tih pozicija.

Srbiji se treba sasvim jasno dati do znanja da najprije mora prihvatiti pred cijelim svijetom potpunu odgovornost za sve što je uradila i da će tek onda biti zadovoljeni uvjeti za njeno pristupanje Europskoj Uniji. Meni je neshvatljivo isticanje sa svih strana iz Hrvatske da Srbija mora povući ovaj zakon i da možemo poivati suraivati kao normalni susjedi. To ističu i branitelji, svi političari, osvjedočeni hrvatski nacionalisti. To je klasična šah-mat pozicija za hrvatsku državnu samobitnost. Naime, to mi sliči na prisposobu u kojoj imate razbojnika koji vam je upao u kuću, pobio nekoliko članova obitelji, srušio i porazbijao sve što je bilo vrijedno, a vi se s njim na sudu cjenkate o tome hoće li vam vratiti pepeljuru koju je ukrao. Koji bi to pametan razbojnik propustio vratiti pepeljuru ako se zaboraviti i prebrisati sve ono što je učinio, a vi ne ističete kao problem?

To no se u toj fazi nalazi naš odnos prema Srbiji. Zbog toga sam jako tužan i zabrinut.

A kako dakle razbojnika dovesti u poziciju da preuzme odgovornost za sve u injeno? Tko e to u hrvatskoj ostvariti?

Stvari su prilično jednostavne. Prvo je nužno odmah donijeti Zakon o lustraciji svih pripadnika javnoga, političkoga, državnoga i prije svega vojno-političkog ustroja bivše Republike Srpske Krajine. Abolicija je u in milosti i oprosta pred kaznenim progonom, a nije niti smije biti temelj za reafirmaciju zločinačke politike. Zbog toga je prvi totalitarizam u Hrvatskoj koga se mora eliminirati zakonom i vrlo radikalnim kaznama za svaki in njegovoga vrednovanja, isticanja, promoviranja i zastupanja – velikosrpski nacifašizam. Sa svim njegovim obilježjima. Zbog toga je rasprava o irilici kao pismu najobičajnija podvala. I njemački jezik je bio samo jezik, njihovo pismo samo pismo, pa je usprkos potpunoj normalizaciji odnosa i nakon što je Njemačka potpuno i bezuvjetno priznala svu krivnju za Drugi svjetski rat, u Francuskoj tek pedeset godina nakon rata u pogranničnim mjestima javno istaknuto njemačko nazivlje mjesta.

Srbija stalno ističe nekakav genocid u Drugom svjetskom ratu, za njih je u Hrvatskoj manje više sve ustaško i ustašluk. Kako Vi to vidite?

Srbija prije svega javno i međunarodno potencira ono za što ima jako, vrlo jako, a u nekim aspektima i pretežito uporište u Hrvatskoj. To je pozicija njene pete kolone koja služi izravno njenim interesima i javno održava njene krivotvorine živim i u službenom kontekstu. Kada ste čuli ili pročitali da je netko iz sveučilišnih krugova, Akademije i na bilo koji institucionalni način, prijedbom naročito ističe Filozofski fakultet u Zagrebu, odsjek za povijest, te Fakultet političkih znanosti, učinio ikakav iskorak na znanstvenom rušenju potpuno neznanstvenih i besmislenih velikosrpskih krivotvorina koje su se osmišljavale i razvijale kroz komunističko-jugoslavenski režim?

Nikada! Nitko! Ne samo da nisu nikada ništa, pogotovo u međunarodnim znanstvenim krugovima na tome radili, nego su sudjelovali u afirmaciji velikosrpskih laži i krivotvorina pod znanstvenom krinkom. A kad se postavi pitanje potpune slobode znanstvenog istraživanja povijesti onda historičari ne prijetnje stižu s tih fakulteta inicijatorima takvih zahtjeva, besmisleno ih optužuju i za revizionizam. Kao da je revizionizam u znanosti, osobito u znanstvenom preispitivanju povijesti – krivično djelo, a ne temeljni znanstveni model. Pazite, te ljude i te institucije financira hrvatska država!? A ne usude se znanstvenom metodologijom pronaći odgovor je li i sama NDH, a prije toga ustaški pokret bio odgovor na velikosrpske planove, zločine, agresiju, na otvoreno sprječavanje razvoja svake hrvatske državnosti. To ne znači da netko zbog toga simpatizira NDH ili ustaški pokret, to samo znači da želi dokučiti istinu.

Srbija govori danas, a njeni apologeti u Hrvatskoj svakodnevno pričaju o jamama, koje zanimljivo nisu htjeli znanstveno istražiti tijekom četrdeset petogodišnje vladavine, kao ni Jasenovac uostalom. Zašto znanstvenim metodama nije utvrđeno čiji su to zločini, a imali su pola stoljeća potpunu vlast i neograničena sredstva. Najlakše je govoriti o zločinu koj NDH, kolektivno o ustašama kao o nenadmašivom utjelovljenju zla, o neobuzdanom terorizmu fašističke emigraciji, te zločinima u Domovinskom ratu, a nikako da se stvari postave na vjerodostojne znanstvene temelje. Ako se već govori o krivcima, usredotočiti se malo na uzroke i posljedice.

Koje to?

Srbi su u Hrvatskoj bili najvažnija etnička karika vlasti Khuena Hedervarya, to malo tko ističe. Zatim su nakon stvaranja zajedničke države pokazali atentatom na Radića i druge hrvatske zastupnike u saveznoj skupštini tko su i kakve su im namjere. Prvi dan uspostave zajedničke države završio je pokoljem u

Zagrebu, a stotine i stotine, tisu

e ljudi je za vrijeme te državne tvorevine ubijeno, obespravljeno, hapšeno, progonjeno. Srbi su plebiscitarno u Hrvatskoj nakon proglašenja Banovine ustali protiv i takvoga oblika hrvatske polu-državnosti, tražili su službeno pomoć Italije i nudili se Mussoliniju, da bi prvi dan nakon proglašenja NDH počinili stravičnu zločinu u dolini Neretve, a prije toga oko Bjelovara.

Što hoćete s tim reći?

Hoćete reći da se u odnosima prema Srbiji, ali prije svega prema našim saveznicima u svijetu, moramo postaviti bitno drugačije i na temelju argumenata dokazati da ovo sa Srbijom danas nisu strateške ili sitni nesporednici, nego nastavak politike koja je uzrokovala nedavni rat, te da srpska politika ima stoljetnu konzistentnost i pravila od kojih ne odstupaju ni danas. Saveznici s kojima smo u zajedničkim asocijacijama moraju to prihvatiti kao razlog za oštru državnu reakciju Republike Hrvatske, jer svijet razumije što zna i ugrožavanje i obrana nacionalne

državnosti.

Srbijanska i srpska imperijalna i zločinačka politika i njeni ciljevi egzistencijalno ugrožavaju slobodu hrvatskoga naroda i to ima povijesni kontinuitet. Danas govoriti o NDH izvan toga konteksta je – velikosrpska podvala i izraz nedostatka državničke kulture i namjere hrvatskih politika, ali i svih društvenih institucija. Hrvatska se mora prvo obraniti u svakom pogledu od srpskih imperijalnih ciljeva, a tek onda i na miru sama raspravljati o svemu, pa i o NDH.

Dakle, što biste vi danas da upravljate hrvatskom državom uradili i kako se suprotstavili o tim prljavim namjerama i politikama iz Beograda?

Onemogućio bih im neprijateljsko djelovanje u Hrvatskoj. Zakonima, jer ozbiljna država s takvima ne pregovara niti se takve nakane mogu svesti pod pojmove demokracije, slobode, prava nacionalnih manjina. Primjerice, u Hrvatskoj bi se rigorozno moralo kažnjavati dugotrajnim zatvorskim kaznama svaka afirmacija, baš svaka, velikosrpske simbolike pa i svih simbola pod kojima je vođena agresija na Hrvatsku devedesetih. To je svatko normalan u svijetu razumjeti. Drugo, sa Srbijom bih manje polemizirao, jako bih rijetko s njima bilateralno komunicirao izuzev na neupitnim zajedničkim i univerzalnim pitanjima, a ljudi kao Vučić, Nikolić, Đukić i svatko tko se može povezati s agresijom na Hrvatsku imali bi bez obzira na državne funkcije koje obnašaju – trajnu zabranu ulaska u Hrvatsku. Obično se isti čine patetičan izgovor da prema njima ne možemo postupati na taj način jer ih je njihov narod izabrao na demokratski način. Nitko im ne smeta da vladaju nad svojim narodom kako god žele, ali to im ne daje pravo da svoje velikosrpske osvajачke planove uvoze u susjedne države.

Nije li činiš no njima sprječavati dolazak u Hrvatsku, a Stanimirovi sjedi u Saboru?

Već sam to rekao. Ni Stanimirovi niti bilo koji pripadnik bilo koje javne i paradržavne strukture u Republici Srpskoj Krajini, te nitko od ljudi koji su dokazano pomagali sa slobodnih područja Hrvatske tu agresiju nikada ne bi smio sudjelovati ni u kakvom obliku javnoga djelovanja u Hrvatskoj. To je minimum nekakve lustracije.

Biste li zabranili Za dom spremni?

Ne bih nikako. Taj pozdrav je već nekoliko stoljeća u raznim varijantama dio naše povijesti. Bio bi zločin zabraniti ga samo zato što to od nas traže naši susjedi kojima smeta sve što ih podsjeća da smo spremni suprotstaviti se njihovoj agresiji na naš dom. Da, bio je to i ustaški pozdrav za vrijeme NDH, ali Pavelić i ustaše su ga po prvi put usvojili nedugo nakon masakra naših zastupnika u beogradskoj skupštini 1928. Pavelićev režim nije nešto na čemu se treba temeljiti sadašnja suvremena hrvatska državnost niti se

temelji, ali taj pozdrav je reafirmirao HOS i ne samo on tijekom obrane od srpske agresije i zaslužuje – poštovanje u Hrvatskoj.

Kriminalizirati ZDS danas zna ilo bi legalizirati nastojanja kriminalizacije Domovinskog rata i samih temelja suvremene hrvatske državnosti. Umjesto toga se zakonom mora sankcionirati zlo ina ki jugoslavenski komunisti ki režim i svi njegovi simboli, nositelji koji se nisu dokazano sami lustrirali i odrekli toga režima. To je trenutno instrument i pokri e izme u ostaloga za legalizaciju velikosrpskih ciljeva, pa se ni na zastupanje tih ideja, simbola i afirmacije toga poretka ne može primjeniti na elo demokracije, slobode ili prava. Tu se radi o instrumentu ugroze hrvatskoga naroda i to bi svaka država pa mora i naša – najodlu nije eliminirala.

Kako Vam je kao ovjeku danas gledati i slušati javna stajališta s antifa spetkra i mucanja s desnice da je Miro Bareši bio terorist te da se nije smjelo njemu podi i spomenik?

Upravo to pokazuje svu neslobodu i izopa en sustav vrijednosti hrvatskoga naroda i goleme probleme s kojima smo suo eni. Milanovi sada, nakon što nije uspio spasiti klju ne uvare i zlo ince jugoslavenskog totalitarnoga sustava pred sudom u Muenchenu, izjavljuje da su oni i Miro Bareši za njega jednaki. Može li to re i ovjek iole zdrave pameti ili s mrvicom poštovanja prema borbi za hrvatsku slobodu? Za Milanovi a i njegove sljedbenike Miro je terorist iako je cijeli svoj život doslovno založio da bi oni mogli djelovati kao nekakvi hrvatski politi ari i predstavljati hrvatsku državu, s druge strane nisam uo da su se ikada oglasili na podizanje spomenika u Bosni i Hercegovini Gavrilu Principu recimo, niti im smeta desetina ulica, trgova i spomenika notornim zlo incima protiv hrvatskoga naroda, po evši od Tita.

To hrvatski narod mora osuditi na izborima ako mu je stalo do budu nosti svoje djece i generacija, a ne do obe anja o stotinu kuna više ili manje nakon izbora. Nelson Mandela, gotovo svi izraelski državnici sve do nedavno, ak neki i dobitnici Nobelove nagrade za mir, služili su se radikalnim revolucionarnim i vojnim sredstvima za uspostavu svoje nacionalne države i njenu obranu, koja su neusporedivo radikalnija od svega što je Miro ikada uradio. On je ubio u pokušaju otmice dokazanoga razbojnika u službi zlo ina koga režima, a svi navedeni ljudi nisu prezali u službi nacionalne borbe ubijati ni civile.

Milanovi i kompletna antifa osu uju Bareši a jer je bio – hrvatski revolucionar i bez imalo pretjerivanja želim re i – plemeniti vitez. Ovo hrvatski je njima crvena krpa pa zbog toga nikada ne bi smjeli blizu hrvatske državne vlasti. Kad sam bio u Švedskoj 1981. da sprije im smrt Mire Bareši a nakon 56 dana štrajka gla u, rekao sam dužnosnicima iz samoga vrha švedskih vlasti da mi Hrvati Bareši a ne smatramo zlo incem niti teroristom, ustao je jedan od njih za stolom gdje smo sjedili i pred svima rekao - gospodine Štedul, ni mi ga ne smatramo zlo incem niti teroristom, ali vam to sada javno ne možemo priznati.

Primijetio sam da ste na dodjelu odlikovanja kod predsjednice Republike pozvali Zlatka Hasanbegovi a i Brunu Esih. Jesu li to jedini politi ari danas koje cijenite toliko da ste s njima htjeli podijeliti taj trenutak?

Nisu jedini, iako jesu me u onima koje izuzetno cijenim. Nisam ih slu ajno pozvao i jako

sam sretan da su bili taj dan sa mnom. Naime, ne poznajem dobro to dvoje sjajnih ljudi osobno, ali pratim i poznajem ono što rade. Njih dvoje simboliziraju sve ono što današnja Hrvatska treba. Mladi, obrazovani, kulturni, izvrsnog dijaloškog diskursa, potpuno nepokolebljivi i ne dopuštaju da im se nametnu lažne paradigme ili okviri u kojima e djelovati. Izuzetni su. Iskreno se nadam da e njih oboje u i u Sabor, biti na javnoj sceni i promovirati te osobine i stavove, jer je to presudno za kona no postizanje slobode hrvatskoga naroda. Pogotovo ovdje želim ista i Brunu Esih, jer je manje poznata javnosti, a nalazi se na 11.

mjestu HDZ-ove kandidacijske liste u Prvoj izbornoj jedinici. To je prilika da se prije svega Zagreb opredijeli za ono što on jest a ne za ono što su mu nametnuli još navodni osloboditelji davne 45. godine.

Vidio sam u medijima estitke Gorana Dodiga, Darka Milanovića?

Da, bilo mi je ugodno vidjeti te estitke. Cijenim njihove istupe, jer su imali i bitnu političku težinu prije svega u jasnom odreivanju tih ljudi prema prljavštinama i naslijeđu zločina koga poretka s jedne strane i, s druge strane, u reafirmaciji svih oblika borbe za hrvatsku slobodu i državnost. Tako sam ih ja shvatio. Nije se tu radilo samo o meni, jer, mogli su oni meni poslati i privatno estitke, ali izbor javne reakcije je dokaz da su odlučili spriječiti djelovanje nositelja povijesnih krivotvorina o simbolici i povijesnim događajima hrvatskoga naroda i izboriti se za afirmaciju svojih vrednota. To me posebno raduje.

Plenković?

Iskreno, nisam ni otkrivao, niti mislim da bi on sada mogao istupiti na drugi način nego što je nastupio.

Ali, odajem mu priznanje zbog recimo Gorana Dodiga i Brune Esih kao i nekih drugih na izbornim listama. I to je poruka. Od Plenkovića ne smijemo otkrivati ništa, niti mu sad okrenuti leđa, jer eto nije onakav kakvog bismo mi željeli s obzirom na sve probleme s kojima smo suošeni.

Bitno je naglasiti da uz Plenkovića postoje ljudi i kompletna politička struktura, istina jako šarolika zbog dugogodišnjega djelovanja izravnih neprijatelja Hrvatske, od koje se može otkrivati bar nekakav napredak, a od tzv. ljevice se ne može otkrivati ništa izuzev – nastavka razgradnje hrvatske državnosti. Na Plenkovića ima tko utjecati i podržati ga iz njegove blizine, zato je važno da Bruna Esih, Zlatko Hasanbegović i itav niz takvih ljudi uđu u Sabor, a na Milanovića u državotvornom smislu nema tko utjecati. Jednostavno, Milanovića izvorišta su antisuverenisti jer je takvo političko naslijeđe i njegovo biračko tijelo, a Plenkovića su suverenisti jer je državotvorna uz sve probleme, jer je takva baština HDZ-a.

Gospodine Štedul, što u ovome trenutku vidite najvažnijom stvari koju Hrvatska mora učiniti da bi trajno uvrstila svoju nacionalnu državnost i je li to istaknuto u ovoj kampanji?

Nitko to još nije ni spomenuo. Apsolutno najvažniji politički i zakonski akt u ovome trenutku za trajno definiranje i

uvršivanje hrvatske državnosti jeste – donošenje novoga Izbornoga zakona. Svugdje u razvijenim zemljama i nacionalnim državama izborni zakon je najvažniji instrument za razvoj nacionalne države a u Hrvatskoj je napravljen za kontrolu države. To je golema razlika i iz toga potječu sve naše državne slabosti, slaba vlast, nemogućnost rješavanja ozbiljnih kroničnih problema i potpuna paraliza političkoga sustava. U Hrvatskoj je trenutno iz državnih temelja isključeno više od pola hrvatskih državljana. Ne može se jedan narod, a pogotovo brojano mali narod kao što je hrvatski, dijeliti na dijasporu i na domovinsku Hrvatsku, niti se smije Republika Hrvatska odreći jednoga jedinoga Hrvata. Tu je naša snaga i jamstvo opstanka, a ciljano se to ne koristi. Odnosno spriječava se aktiviranje te snage. Izborni zakon mora osigurati potpunu ravnopravnost u izborima za predsjednika Republike i hrvatski Sabor svakome, baš svakome hrvatskom državljaninu, gdje god živio.

Nije li to u realnom svijetu utopija? Jako je puno zakona koji se ne mogu primijeniti na svakoga ovjeka, koji neke ljude ipak diskriminiraju, ne samo kod nas, nego i u svijetu.

Nije utopija. Bila je nazad stotinu godina ali danas nije. Danas se tehničkim i organizacijskim sustavima svakome ovjeku, makar bio i u svemiru, može omogućiti ostvarivanje izbornog prava. Pazite, priroda o slobodi, državnosti, povijesna borba za nacionalnu državu može se svesti u jedan jedini princip – pravo na izlazak na biralište i tajno izjašnjavanje. To je bit prava na državnost, to je bit slobode jednoga naroda. Ostvarivanje toga prava u potpunosti nije samo nekakva moja vizija, volja, niti je neka apstraktna mogućnost. To nužno proizilazi iz Europske konvencije za ljudska prava, to je stajalište suvremene općeprihvaćene teorije države i prava, o tome postoje vrhunski znanstveni radovi svjetskoga značaja koje me u koje spadaju i radovi našega znanstvenika u Parizu, profesora Marca Gjidare, a o tome je značajne

radove objavio i mladi hrvatski znanstvenik dr. Mato Pali iz Osjeka. Imperativ izjednačavanja prava glasa svakome državljaninu, u okviru razumnih tehničkih i fizičkih odstupanja jest i dio prakse Suda za ljudska prava u Strasbourgu. Dakle, Hrvatska to mora primijeniti. A i u životnom joj je interesu.

Nije li lista za dijasporu na tragu ostvarivanja toga prava?

Upravo suprotno. Lista za dijasporu je jedna od najtežih političkih pogrešaka HDZ-a i Franje Tuđmana. Takva lista, upravo kao i lista za manjinske zastupnike, getoizira jednu skupinu ljudi i diskreditira ju, na ovaj ili onaj način. Svejedno je u tom smislu je li trenutno ta diskriminacija pozitivna ili negativna, jer ono što vam u jednom trenutku izgleda kao dobitna pozicija, kao što je HDZ-u bilo dvanaest zastupnika na listi za dijasporu, postaje u promjenjenim okolnostima i odnosima snaga – gubitnik kao što je danas. A u oba slučaja je manipulacija hrvatskim narodom i

poigravanje njegovim državnim pravom.

S druge strane da su lideri nacionalnih manjina u Hrvatskoj istinski zainteresirani za političku integraciju i dobru budućnost pripadnika svojih manjina u Hrvatskoj, onda bi prvi bili protiv posebnih lista. Jer im današnja neprirodna i izrazita pozitivna diskriminacija ne nosi ništa dobroga. Tu prije svega mislim na hrvatske Srbe. Zbog toga prije svega od Plenkovića koji se javno deklarirao za europske demokratske i državno-pravne vrijednosti očekujem da najavi radikalnu promjenu izbornog zakonodavstva kao svoj politički prioritet.

Kako konkretno mislite integrirati i omogućiti jednaka prava svim hrvatskim državljanima?

Stvar je jednostavna. Hrvatska mora imati jednu nacionalnu izbornu listu s proporcionalnim izbornim modelom za najmanje dvije trećine saborskih zastupnika uz kombinaciju s većinskim izborom zastupnika iz svake županije. Svaki hrvatski državljanin, gdje god bio mora imati jednak utjecaj i jednako primjenjivo pravo glasovati za zajedničku nacionalnu listu za hrvatski Sabor. Hrvatski Sabor ne treba imati više od 70-75 zastupnika, ali to je druga faza nužnih promjena, ona ustavna. To je primjereno današnjoj Hrvatskoj, a ne ovo što Most i slični pričaju o smanjivanju plaća kao nekim reformama.

Molio bih Vas za završnu poruku hrvatskom narodu.

Ako cijenite snove, vizije, žrtve i pobjede svojih otaca i svojih predaka, koji su za vaše pravo da biste mogli izaći i na izbore i slobodno birati svoju državnu vlast zalagali svoje živote, onda nemate pravo ostaniti kod kuće na dan izbora. Pravo na izbor je – esencija državnoga prava. Nemate pravo govoriti – ne daju mi, ne daju nam, oni su jači, nitko ne valja, svi su isti. Jer nisu isti ni u jednom slučaju. Nemate pravo odustati jer su vam svi ili neki kandidati loši, lošiji, ne ispunjavaju sva vaša očekivanja, jer savršenih i bezgrešnih kandidata nikada neće biti.

Uvijek je lako odustati, a onaj tko nema odgovornosti i svijesti da odustajanje znači prepuštanje svojih svetinja suparniku ili čak neprijatelju, jer u Hrvatskoj je i to jako aktualno, lako je naći

opravdanje za to. Međutim, hrabri, svjesni i odgovorni ljudi umjesto opravdanja imaju jedan jedini razlog za izlazak na izbore – ljubav i odgovornost prema svojoj zemlji, te svijest o svojoj ljudskoj važnosti. Pri tome Hrvatsku treba voljeti ovakvu kakva jest, a to znači da u ovome trenutku imamo i ovakvu kakvu imamo izbornu ponudu. Osobno mislim da je kukavičluk i izdaja nacionalnih snova i svega vrijednoga u našoj povijesti – ne izaći i na izbore.

Marko Ljubi